

## Utbildningsinspektion i Lekerydskolan och Järsnässkolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6, respektive 1–4

### Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Lekerydskolan och Järsnäs skola den 19–20 februari 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

### Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och skolorna i Lekeryd och Järsnäs, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I rektorsenheten intervjuades skolledningen, elevhälsoteamet samt representanter för personalen och eleverna samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna gjorde även besök i förskoleklasserna och lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i rektorsenheten utgör underlag för bedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

### Beskrivning av rektorsenheten

| Lekerydskolan | Antal barn/elever |
|---------------|-------------------|
| Förskoleklass | 18                |
| Grundskola    | 183               |

Källa: Uppgifter från rektorsenheten

Lekerydskolan ligger i kommunens östra del, en mil öster om Huskvarna tätort. Skolan är omgärdad av ett samhälle med övervägande villabebyggelse. På skolans hemsida går att läsa att bygden präglas av företagsamhet inom småindustri och lantbruk.

På skolan i Lekeryd bedrivs idag undervisning från förskoleklass till och med årskurs 6, men då elevantalet i rektorsenheten beräknas sjunka med uppemot 30 procent under en femårsperiod, genomförs för närvarande en omorganisation. Den framtida organisationen innebär att skolan även framledes kommer att erbjuda utbildning, F–6, men rektorsenhetens samtliga elever i årskurs 3 kommer att få sin undervisning i Järsnäs. Skolbarnsomsorgen finns integrerad i skolans lokaler.

I rektorsenheten finns få elever med utländsk bakgrund.

| <b>Järsnässkolan</b> | <b>Antal barn/elever</b> |
|----------------------|--------------------------|
| Förskoleklass        | 8                        |
| Grundskola           | 23                       |

Källa:Uppgifter från rektorsenheten

Järsnäs skola ligger ytterligare någon mil utanför Huskvarna tätort i en lantlig miljö och flertalet elever åker skolskjuts till skolan.

Skolan är byggd på 1950-talet och tar idag emot elever från förskoleklass till och med årskurs 4. Inför läsåret 2007/08 flyttade eleverna i årskurs 5 och 6 till skolan i Lekeryd och när den pågående omorganisationen är genomförd kommer Järsnäs skola att bedriva undervisning för elever i förskoleklass och klasserna 1–3. De båda slöjdämnenas samt elevernas musikundervisning genomförs på skolan i Lekeryd. Undervisningen på Järsnäs skola sker i två integrerade klasser, F–2 och 3–4. Skolbarnsomsorgen finns integrerad i skolans lokaler. Denna granskas på en kommunövergripande nivå och bedömningarna av verksamheten görs i separat rapport.

### Helhetsbedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten på såväl Järsnässkolan som skolan i Lekeryd har många positiva kvaliteter. År 2007 kunde man konstatera att flertalet elever hade nått målen då man sammanställde resultatet av de nationella ämnesproven i årskurs 5. Utifrån intervjuer och iakttagelser gör inspektörerna bedömningen att man till övervägande del lyckats skapa ett gott klimat på de båda skolorna även om man bör föra upp diskussionen om skolans värdegrundsarbete och utveckla gemensamma rutiner på Lekerydskolan för att säkerställa en god lärmiljö för eleverna.

Ett pedagogiskt förbättringsarbete pågår på de båda skolorna men Järsnäs skola är den enhet som kommit längst i sin måluppfyllelse. Här pågår ett kontinuerligt utvecklingsarbete och inspektörerna kunde under besöket se exempel på elevernas aktiva arbete mot målen, inflytande över sitt lärande och att personalen visar en tydlig strävan att utveckla elevernas ansvarstagande för sina studier. Samverkansformerna mellan lärarna är påtagliga och det finns en ambition att skapa en miljö som tillgodoser elevernas långsiktiga lärande. Ett pedagogiskt utvecklingsarbete pågår också på Lekerydskolan men ur inspektörernas iakttagelser och också utifrån intervjuer framträder en bild av att detta är ett arbete som kräver ytterligare

insatser. Elevernas inflytande, en progressivitet i undervisningen och en mer uttalad individanpassad undervisning är exempel på utvecklingsområden som behöver få en mer framskjuten plats i diskussionerna. I detta sammanhang har skolans ledning stor betydelse. Skolans rektor framstår som omtyckt och respekterad i flera sammanhang men personalen efterfrågar ytterligare styrning och ledning för att det pedagogiska utvecklingsarbetet ska kunna ta fart och genomföras. Samtidigt är man medveten om arbetslagens ansvar för utvecklingen och om svårigheten att i personalgruppen skapa samstämmighet kring skolans pedagogiska uppdrag.

### **Brister som måste åtgärdas**

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Verksamhetens likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolan gör inte i tillräcklig utsträckning systematiska uppföljningar och utvärderingar av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet).
- Rektorsenhetens kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav (3 § förordningen om kvalitetsredovisning).

### **Områden som är i behov av förbättringsinsatser**

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Arbetet för att följa upp elevernas kunskapsutveckling utöver svenska, engelska och matematik bör förbättras.
- De individuella utvecklingsplanerna bör förbättras så att de tydligare utgör ett framtätsyftande måldokument för eleverna.
- Arbetet med elevernas inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer bör utvecklas på Lekerydskolan så att det ökar i takt med stigande ålder och mognad.
- Samverkansformerna för att skapa kontinuitet genom elevens hela skolgång från förskoleklass till årskurs 9 bör förbättras på Lekerydskolan.
- Undervisningen på Lekerydskolan bör i högre grad anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.
- Ytterligare ansträngningar bör göras på Lekerydskolan för att säkerställa ett tydligt systematiserat värdegrundsarbete.
- Rektorn bör ta ett större ansvar för att lärarna på i första hand Lekerydskolan, ges nödvändiga insikter i de författningar som gäller för det offentliga skolväsendet.

4 (14)

- Rektorn bör i högre utsträckning ta ansvar för att utveckla verksamheten i riktning mot de nationella målen och prioritera det pedagogiska ledarskapet.
- Skolorna bör utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i syfte att identifiera förutsättningar, bedöma resultat och måluppfyllelse och vidta lämpliga åtgärder.

## Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

### 1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

#### 1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

#### Kommentar:

Rektorsenhetsens resultatsammanställning av de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar år 2007 att 90–95 procent av eleverna når målen i svenska, engelska och matematik. År 2006 låg siffrorna på ungefär samma nivå medan sammanställningen visar att det skett en viss förbättring sedan läsåret 2005/2006 då resultatet låg några procentenheter lägre.

Några skillnader avseende resultaten för flickor och pojkar har inte framkommit, däremot har man i rektorsenheten anledning att öka sina ansträngningar för att följa elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen, något som beskrivs ytterligare i avsnittet nedan.

#### 1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,

- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

**Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       | X                   |              |                     |

**Motivering:**

Inspektörerna gör bedömningen att man på Lekerydskolan inte i tillräcklig utsträckning följer upp resultaten och ställer dem i relation till undervisningsmål och metoder. Intervjuer och iakttagelser tyder på att man på Järnsnäs skola kommit betydligt längre i detta avseende.

Intervjuer med föräldrar på de båda skolorna tyder på att de i huvudsak är nöjda med sättet att genomföra utvecklingssamtal. Föräldrarnas uttalanden tyder också i övrigt på att de känner sig informerade och att samarbetet mellan skolan och hemmen fungerar väl.

**Uppföljning av alla ämnen**

Enligt läroplanen ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling. Kännedom om elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen är nödvändig om man ska kunna anpassa undervisningen och stödja eleverna genom deras utbildning. Dokumentation och intervjuer tyder på att det på Järnsnäs skola finns metoder för att kontinuerligt följa elevernas resultat men detta är ett arbete som inte fått tillräckligt genomslag på Lekerydskolan. Att det finns verktyg för att följa kunskapsutvecklingen i svenska, engelska och matematik är uppenbart. Däremot saknas tydliga rutiner för att regelbundet kontrollera, dokumentera och analysera elevernas resultat i övriga ämnen. Inspektörerna gör bedömningen att skolan bör utveckla tydliga metoder för att kunna följa elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

**Individuell utvecklingsplan**

Enligt grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Sådana dokument upprättas för alla elever på de båda skolorna. De individuella utvecklingsplaner som inspektörerna tagit del av ger emellertid inga eller otydliga bilder av hur elevens utveckling kan stärkas, inte bara med utgångspunkt från de områden där eleven har brister, utan också med fokus på elevens starka sidor, förmågor och intressen. Planerna är mycket kortsiktiga, anger inte vilka insatser som skolan ska göra för att stödja elevernas utveckling och några

exempel på överenskommelser mellan lärare, elev och vårdnadshavare finns inte redovisade. Inspektörerna gör därför bedömningen att de individuella utvecklingsplanerna bör förbättras.

### 1.3 Bedömning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling,
- om lärarna vid bedömning utgår från de nationella målen i kursplanerna.

**Bedömning av området Bedömning:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       |                     | X            |                     |

#### Motivering:

Det har inte framkommit annat än att man på de båda skolorna gör allsidiga bedömningar av elevernas kunskaper. Nationella ämnesprov och andra prov, diskussioner i arbetslagen är exempel på verktyg som används för att kunna göra sådana, men som beskrivits i avsnittet ovan bör man på Lekerydskolan utveckla metoderna för att säkerställa att korrekta och allsidiga bedömningar ska kunna göras avseende elevernas hela kunskapsutveckling.

### 1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

**Bedömning av området Genomförande av utbildningen:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       | X                   |              |                     |

**Motivering:**

Intervjuer och iakttagelser tyder på att läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot har en central roll i undervisningen på Järsnäs skola. Det finns väl utvecklade samverkansformer och en tydlig strävan att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande och lärarna är angelägna om att utveckla helheter och en progression i elevernas lärande.

Det har inte framkommit annat än att det på båda skolorna finns fungerande system för att ge eleverna möjlighet att utveckla sin förmåga att arbeta i demokratiska former. Klassråd och elevråd genomförs med viss regelbundenhet och är till sitt innehåll organiserat. Av inspektionen har heller inte framkommit annat än att undervisningen på de båda skolorna är allsidig och saklig. Däremot finns behov av förbättringsinsatser avseende:

**Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet**

Enligt skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Inspektörerna gör bedömningen att elevernas medverkan i planering och genomförande av undervisningen sker i varierande grad på Lekerydskolan. Det finns lärare som har ett tydligt intresse och som vinnlägger sig om att ge eleverna inflytande, men intervjuer och iakttagelser ger belägg för att det också finns de som inte lyckas förverkliga styrdokumentens intentioner. Att i någon mån välja tidpunkt för sitt arbete, möjligen också redovisningsformer kan vara möjligt men det förefaller inte som om det på skolan skulle finnas en genomgående inriktning eller gemensamma ställningstaganden i detta avseende. Inspektörerna gör därför bedömningen att skolan bör utveckla arbetet med elevernas inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer så att det ökar i takt med stigande ålder och mognad.

**Samverkan inom skolan**

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan samverka för att skapa helheter och göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande och läraren ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen. Med utgångspunkt i intervjuer och iakttagelser drar inspektörerna slutsatsen att man på Lekerydskolan behöver få till stånd långt bättre samarbetsformer i arbetslagen. Av intervjuerna framgår att det finns lärare, exempelvis i årskurs 5, som tillsammans och med utgångspunkt i personalens olika kompetenser kan erbjuda sina elever helheter och en progression i lärandet. Men flera intervjuuttalanden och iakttagelser tyder på få samarbetsformer, avstånd mellan klasser och årskurser och att läroplanens intentioner inte fått tillräckligt genomslag. Inspektörerna gör därför bedömningen att ansträngning-

ar bör göras för att åstadkomma ett närmare samarbete och ett gemensamt förhållningssätt till lärmiljön i ett långsiktigt perspektiv, från förskoleklass genom elevens hela skolgång.

## 1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

**Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       | X                   |              |                     |

### Motivering:

Inspektörerna gör bedömningen att man i rektorsenheten har en fungerande organisation för att möta elever i behov av särskilt stöd. Elevernas stödbehov utreds, åtgärdsprogram upprättas och enligt intervjuer med skolledningen, personalen och elevvårdsteamet kan man, inte minst mot bakgrund av att elevgrupperna för närvarande är förhållandevis små, i huvudsak tillgodose elevernas behov av stöd. Det finns dock uttalanden som tyder på att det finns föräldrar som i detta avseende inte är nöjda med skolans insatser.

Inspektörerna gör vidare bedömningen att man, i första hand på Lekerydskolan, bör öka ansträngningarna för att individualisera undervisningen, ett arbete som kommit långt på Järnässkolan.

### Individanpassad undervisning

Enligt läroplanen ska undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling. Att utforma undervisningen utifrån detta grundläggande synsätt innebär ett utvecklingsarbete som det finns anhängare av men också motståndare. En sådan utveckling har till stora delar vunnit gehör på Järnässkolan medan det på Lekerydskolan återstår ytterligare arbete för att få till stånd en högre måluppfyllelse. Intervjuer och iakttagelser ger indikationer på att det finns lärare som ser som sin självklara uppgift att anpassa undervisningen efter elevernas skiftande förutsättningar men det finns också undervisningsmiljöer där arbetsformer och arbetssätt är desamma för alla eleverna och lärare som tycker sig ha fog för att erbjuda en undervisning baserad på läroplaner av äldre modell, en uppfattning som bekräftas i samtalen med föräldrarna. Inspektörerna gör bedömningen att insatser bör göras på Lekerydskolan för att få till stånd en mer målstyrd undervisning, en undervisning som i högre grad är

anpassad efter elevernas förutsättningar, bakgrund, tidigare erfarenheter och kunskaper.

## 2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

### 2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

**Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       |                     | X            |                     |

#### Motivering:

Inspektörerna gör utifrån dokumentstudier, intervjuer och iakttagelser bedömningen att trygghet och trivsel är den dominerande bilden av klimatet på skolorna i rektorsenheten. Eleverna uttrycker sig mycket positivt om sin skolmiljö på Järnsnässkolan och eleverna på Lekerydskolan uttrycker också åsikter som vittnar om att man till övervägande del lyckats skapa ett gott klimat. Flertalet föräldrar bekräftar bilden även om det finns uttalanden som tyder på att man på skolan har anledning att ytterligare stärka sitt värdegrundsarbete.

#### Värdegrundsarbete

I läroplanen anges att skolan aktivt och medvetet ska påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta den komma till uttryck i vardagliga handlingar.

Under det pågående läsåret har det i rektorsenheten gjorts flera olika insatser i personalgruppen för att öka kvaliteten vad avser värdegrundsarbetet och en nyligen

genomförd elevenkät visar att arbetet lett till ett gott resultat. Men trots det framgår det av föräldraintervjun och också i elevintervjuerna att det finns de i personalgruppen som visar mindre engagemang och som väljer att se bort från konflikter. Det finns också lärare som är bekymrade över klimatet på skolan och som menar att detta är resultatet av att alltför många barn lever med otydliga gränser i hemmet och att föräldrarna överlämnar problemen till skolan. Inspektörerna gör därför bedömningen att man i lärargruppen på Lekerydskolan bör diskutera attityder och förhållningssätt och utveckla gemensamma metoder och ställningstaganden för att säkerställa en god lärmiljö för eleverna, en miljö som bidrar till en högre måluppfyllelse enligt intentionerna i läroplanen.

### **Likabehandling**

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Planen ska syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Planen ska årligen följas upp och ses över.

Likabehandlingsplanen i rektorsenheten beskriver lagen, anger rutiner, insatser, uppföljningssystem och vilka åtgärder som ska komma till stånd under det kommande året men behöver trots det konkretiseras ytterligare och redovisa vilka åtgärder som ska genomföras med utgångspunkt från en kartläggning som kan tydliggöra de eventuella riskmoment som kan förekomma på respektive skola. Inspektörerna gör därför bedömningen att verksamhetens likabehandlingsplan inte uppfyller kraven på en sådan plan.

## **3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE**

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

### **3.1 Tillgång till likvärdig utbildning**

**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

**Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       |                     | X            |                     |

**Motivering:**

Inspektörerna gör bedömningen att eleverna på de båda skolorna erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar och språkval erbjuds i form av tyska, franska och spanska.

Lokalerna på Lekerydskolan är i stora delar oinspirerande. De långa korridorerna är påfallande slutna eftersom klassrummen till stora delar är stängda och avsaknaden av grupprum begränsar pedagogernas möjligheter att bryta upp klasserna och skapa mindre elevgrupper.

Eleverna på såväl Lekerydskolan som Järnässkolan har tillgång till en utemiljö med inslag av natur och lekplatser som inbjuder till aktiviteter. Det finns ett gott bokbestånd på de båda skolorna. Eleverna på Lekerydskolan har tillgång till ett angränsande folkbibliotek och till Järnässkolan kör regelbundet en bokbuss. Datorer och material i övrigt håller normal standard, även om föräldrar såväl som elever på Lekerydskolan menar att datorparken borde användas i högre utsträckning.

Några avgifter förekommer inte.

**3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling**

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

**Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       |                     | X            |                     |

**Motivering:**

Rektorn, som har en grundutbildning som mellanstadie lärare och har genomgått den statliga rektorsutbildningen, tillträdde sin tjänst i rektorsenheten för 2½ år sedan. Näst intill samtliga pedagoger på skolan har utbildning för den undervisning de

i huvudsak bedriver. Kompetenshöjande insatser erbjuds personalen med viss regelbundenhet. Däremot behövs förbättringsinsatser avseende:

#### **Personalens insikter i de författningar som styr**

Skollagen anger att lärare, förskollärare och fritidspedagoger ska ha nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller men inspektionen har visat att personalen inte är tillräckligt uppdaterad vad gäller exempelvis gällande läroplan, något som utgör grunden för ett konstruktivt utvecklingsarbete. Inspektörerna gör därför bedömningen att rektorn bör ta ett större ansvar för att lärarna på, i första hand Lekerydskolan, ges nödvändiga insikter i de författningar som gäller för det offentliga skolväsendet.

### **3.3 Rektors ansvar**

**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

**Bedömning av området Rektors ansvar:**

| <b>Ej godtagbar kvalitet</b> | <b>Mindre god kvalitet</b> | <b>God kvalitet</b> | <b>Mycket god kvalitet</b> |
|------------------------------|----------------------------|---------------------|----------------------------|
|                              |                            | X                   |                            |

#### **Motivering:**

Rektorn i rektorsenheten förefaller vara väl förtrogen med verksamheten och fattar de grundläggande beslut som bestämmelserna anger. Förbättringsbehov finns dock avseende:

#### **Rektor som pedagogisk ledare**

Läroplanen anger att rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen och skollagen anger att det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Det har inte framkommit annat än att rektorn har ambitionen att leda det pedagogiska utvecklingsarbetet men utfallet kan bli bättre. Intervjuerna på Lekerydskolan tyder på att rektorn vinnlagt sig om att skapa tillfällen för pedagogiska diskussioner men trots det saknas fortfarande tydliga forum där en pedagogisk diskussion kan pågå och där rektorn kan visa färdriktning och leda det pedagogiska utvecklingsarbetet. Inspektörerna gör därför bedömningen att rektorn i högre utsträckning bör ta ansvar för att utveckla verksamheten i riktning mot de nationella målen och prioritera det pedagogiska ledarskapet.

**Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat**

Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. Ledningen i rektorsenheten vinnlägger sig om att arbetet på skolorna kontinuerligt följs upp och utvärderas men detta är ett arbete som måste vidareutvecklas i avseendet att följa elevernas kunskapsresultat inte bara på elevnivå utan också på grupp- och skolnivå i samtliga ämnen. Detta är nödvändig information som utgångspunkt för att kunna analysera orsakerna till vilka resultat eleverna når och därifrån utveckla och anpassa undervisning, stödinsatser och andra förutsättningar för elevernas lärande. Inspektörerna gör därför bedömningen att rektorn måste ta ett ökat ansvar för att det görs systematiska uppföljningar och utvärderingar av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen på alla nivåer, elev-, grupp-, och skolnivå.

**3.4 Kvalitetsarbete**

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

**Bedömning av området Kvalitetsarbete:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       | X                   |              |                     |

**Motivering:**

Av intervjuerna framgår att det i vissa lärargrupper finns en medvetenhet om vikten av att utvärdera undervisningsmoment av skilda slag. Fortlöpande samtal med eleverna följs upp med mer eller mindre kontinuerliga skriftliga utvärderingar och det finns en ambition att knyta utvärderingarna till planering och genomförande. Men det saknas tydliga ställningstaganden i rektorsenheten för att uppnå gemensamma målinriktade metoder och därför är inte heller ett sådant arbete påtagligt i hela lärargruppen.

**Systematiskt kvalitetsarbete**

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som det omgivande samhället.

De båda skolornas övergripande utvärderingsarbete sker företrädesvis under någon

dag under vårterminen. Skolledning och personal samlar då ihop de utvärderingsinsatser som gjorts under året och diskussioner om skolans olika insatser och resultat lyfts i dagen. Av intervjuer med personalen framkommer dock en önskan om att resultaten än tydligare ska återkopplas och ligga till grund för skolans fortsatta utvecklingsarbete. Inspektörerna gör därför bedömningen att man i rektorsenheten behöver utveckla ett system för att kontinuerligt följa upp och utvärdera arbetet så att undervisningsmål och metoder ständigt prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav.

### **Kvalitetsredovisning**

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen av verksamheten.

Avsikten med kvalitetsredovisningen är att den på ett påtagligt och konkret sätt ska redovisa vilka målen är, förutsättningar, arbetet i verksamheten, en bedömning av i vilken utsträckning målen har förverkligats och vilka åtgärder som man ska vidta för att komma närmare målen. Om dokumentet ska vara ett reellt verktyg behöver det också bli ett instrument som ständigt aktualiseras och som ligger till grund för de båda skolornas ständigt pågående kvalitetsarbete.

Bland rektorsenhetens samlade dokument finns en kvalitetsredovisning som i vissa delar lever upp till förordningens krav men en stor del av redovisningen ägnas åt beskrivningar av genomförda insatser och följer inte i tillräckligt hög grad den ovan beskrivna vägen. Inspektörerna gör därför bedömningen att kvalitetsredovisningen måste ha en tydligare koppling mellan mål, resultat och åtgärder för förbättring och dessutom redovisa kunskapsresultaten i fler ämnen än svenska, matematik och engelska.

Datum       Ort  
2008-06-11   Lund

Lena Godin  
Birgitta Nilsson